

ДО
Г–Н ЕВГЕНИ АНГЕЛОВ
ИКОНОМИЧЕСКИ СЪВЕТНИК
НА ПРЕЗИДЕНТА НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

от

инж. Вержиния Александрова и инж. Николай Яворов,
Химикотехнологичен и металургичен университет – гр. София

Относно: Обсъждане на темата „Конкурентоспособност чрез развитие на клъстерите“ на заседание на Съвета за икономическо развитие и социални политики (05.12.2012 г., гр. София)

Уважаеми господин Ангелов,

Концепцията за клъстерите покрива широк спектър от бизнес структури – национални, регионални и трансгранични клъстери, клъстери по компетентност, индустриални или производствени отношения, и иновационни системи, които ще допринесат за постигането на различен ефект – да повишат конкурентоспособността на предприятията, да подкрепят съвместните разработки, да подобрят функционирането на различни отрасли и да въведат системи за опазване на околната среда.

Клъстерите имат положителен ефект върху конкурентоспособността и иновативността, изграждането и подобряването на уменията, осигуряването и получаването на информация, дълготраен и динамичен растеж на бизнеса.

Ползите произтичат от два основни аспекта на клъстерите — обхват и знание.

Обхватът дава възможност на група фирми да правят неща, които отделната фирма не би могла да направи. Това включва дейности като стартиране на нова маркетингова инициатива и преговори с доставчици. Знанието включва обмен на информация и развитие на експертност, включително разработване на продукти и подобрения във връзка с човешките ресурси.

В България първите работещи индустриални кълъстери възникват през 2004 г., като досега са сформирани общо 42 подобни обединения, но по схемата за подпомагане на кълъстерите по програма „Конкурентоспособност“ са усвоени едва около 10 % от предвидените средства.

Председателят на Асоциацията на бизнес кълъстерите Геновева Христова в интервю казва, че “в България липсва стратегия за развитието на кълъстерите, както и че административният и експертният капацитет за оценката на проектите и одобрението на дейностите е незадоволителен”.

Вероятно в схемата за подкрепа на кълъстерите има някаква пречка, която спира процеса на усвояване на средствата или липсва подходящ подход от страна на управителните съвети на сформираните кълъстери.

Бизнес средата предполага създаване на различен тип кълъстери по вида на целите и дейностите им. Някои от процесите са общи за предприятията от различни отрасли, но могат да се решават с по-висока ефективност при изграждане на кълъстер. Такъв е случаят с кълъстер „Безразрушителен контрол в Република България”, който се изгражда с участието на ХТМУ.

Развитието на кълъстерът ще допринесе за:

- Оползотворяване на възможностите на бизнес кооперирането и свързването в кълъстер на предприятията, научните и образователни звена в областта на безразрушителния контрол в България - за снижаване на разходите, справедлива оценка на труда на специалистите и стопанските субекти, увеличаване на производителността, повишаване на качеството на продуктите и услугите, и разширяване на пазарните позиции като основен фактор за устойчивото и конкурентоспособно развитие на стопанските, научни и образователни звена в бранша.
- Възстановяване и укрепване на пряката и обратна връзка между бизнес и наука в България в тясно сътрудничество с научните звена, неправителствените

организации, работещи в подкрепа на бизнеса за трансфер на ново знание и технологии, както и с образователните институции и университети, имащи отношение към процесите на бизнес развитие в бранша на безразрушителния контрол.

- Създаване на „Национален център за обучение по безразрушителен контрол“ - за създаване на необходимите предпоставки за повишаване и утвърждаване на квалификацията и сертификацията на специалистите в бранша - съгласно националните, европейски и световни стандартизационни критерии за извършване на качествен и безпристрастен технически контрол в индустрията и строителството и развитието му в сътрудничество и бизнес коопериране с Българската академия на науките, техническите университети и стопански субекти от национално значение.

Конкурентоспособността на КЛЪСТЕРА ще се повиши в резултат на организиране и провеждане на обучения, работни форуми, национални конференции и семинари; разработване и издаване на наръчници, учебници и други публикации в сферите; финансиране и/или подпомагане допълнително обучение на кадрите; трансфер и внедряване на иновативни решения и ноу-хау; сертифициране на експерти; консултации на държавно, регионално и местно ниво; разработване на стратегии, програми и модели на нови политики и други дейности.

Концепцията за клъстерите подобрява функционирането на “триъгълника на знанието” (образование – научни изследвания – иновации) чрез развитие на по-систематични взаимоотношения между участниците в клъстера.